

Akarsu Topografyası

(Flüvial Topografya)

Akarsu aşındırma şekilleri

- Vadiler

Akarsuların aşındırma faaliyetleri sonucunda oluşan ve iki yamacı arasından, ağız kısmına doğru sürekli inişi bulunan uzun çukurlar vadi olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye, dağlık ve engebeli bir topografyaya sahip olduğu için çok belirgin vadi sistemlerine sahiptir.

Türkiye'de akarsular tarafından oluşturulan başlıca vadi tipleri; Kertik (V) vadi, Tabanlı vadi, Yarma (Boğaz) vadi, Kanyon vadi ve karstik alanlarda örnekleri bulunan, Kör vadilerdir...

Özellikle, dağlık ve yüksek alanlarda en çok rastlanılan yer şekilleri arasında yer alır.

Plato yamaçları ve (jeomorfolojik) havzalarda da Derin kazılmış dik yamaçlı kurtik vadiler yaygındır.

V vadi (kurtik vadi)

Tabanlı vadiler: Akarsu vadilerinin çoğunlukla orta ve aşağı kesimlerinde, eğimin az olduğu yerlerde, akarsuların salınımlar yaparak, bazen de menderesler çizerek aktığı vadilerdir.

Gökırmak vadisi (Taşköprü)

Yarma vadiler: İki alçak düzlük arasında genellikle sıradağlar biçiminde bulunan, yüksek arazilere gömülen dik yamaçlı ve dar vadilerdir.

Türkiye'de en iyi örnekleri; Kuzey Anadolu Dağları ve Toroslar üzerinde bulunmaktadır.

Saklıkent Boğazı (yarma vadisi)

Akarsu biriktirme şekilleri

- Birikinti koni ve yelpazeleri: Eğimin birden azaldığı alanlarda akarsuların gücünün azalması sonucu biriktirme yapmalarıyla oluşan şekillerdir. Yüksek dağlık alanlarda, fiziksel ayrışmanın etkili olduğu yerlerde ise çakıl ve bloklardan tiplerine kayşat konisi adı verilir.

Birikinti konisi-yelpazesi

Kayşat konisi

Ovalar

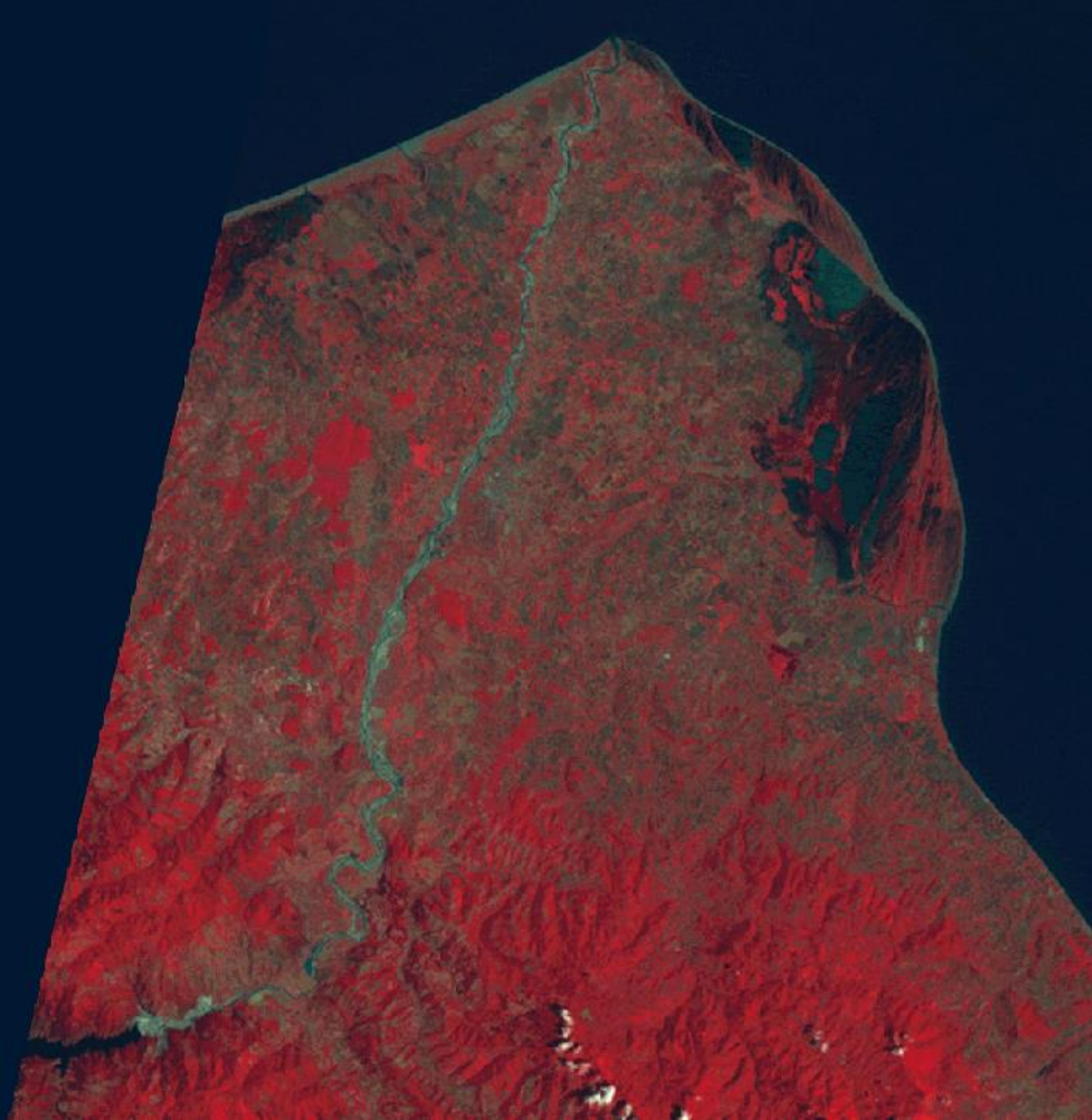
- Akarsu boyu ovaları

Genişlemiş vadi tabanlarının oluşturduğu yer şekilleridir. Akarsuların aşağı orta kesimlerinde, ya da dağ aralarındaki kompartımanlarda örneklerine daha fazla rastlanmaktadır.

Tercan Ovası

Delta ovaları

DELTA OVALARI: Akarsuların taşıdığı alüvyal materyalin, deniz ve göl kıyılarında biriktirilmesiyle oluşan yer şekilleridir.

Deltalar; akıntı, gelgit ve dalgalar bakımından sakin, derinliğin fazla olmadığı yerlerde oluşmaktadır.

Türkiye'deki deltaların başlıcaları; Çukurova, Göksu, Bafra ve Çarşamba deltalarıdır.

Uydudan Bafra
Deltası.

Bafra ve Çarşamba deltası

Dağ eteği ovaları

Geniş dağlık alanların aşağı kesimlerinde, eğimin azaldığı yerlerde biriken alüvyal ve kolüvyal materyalin, genişlemesi ve bazen de birleşerek büyümesi sonucunda oluşan ovalardır. Bursa ve İskenderun/Erzin ovası gibi...

Erzin Ovası (İskenderun)

Volkan Topografyası

1-Kuzeybatı Ege-Güneybatı Marmara

2-Tuz Gölü Çevresi

3-Bolu güneydoğusu

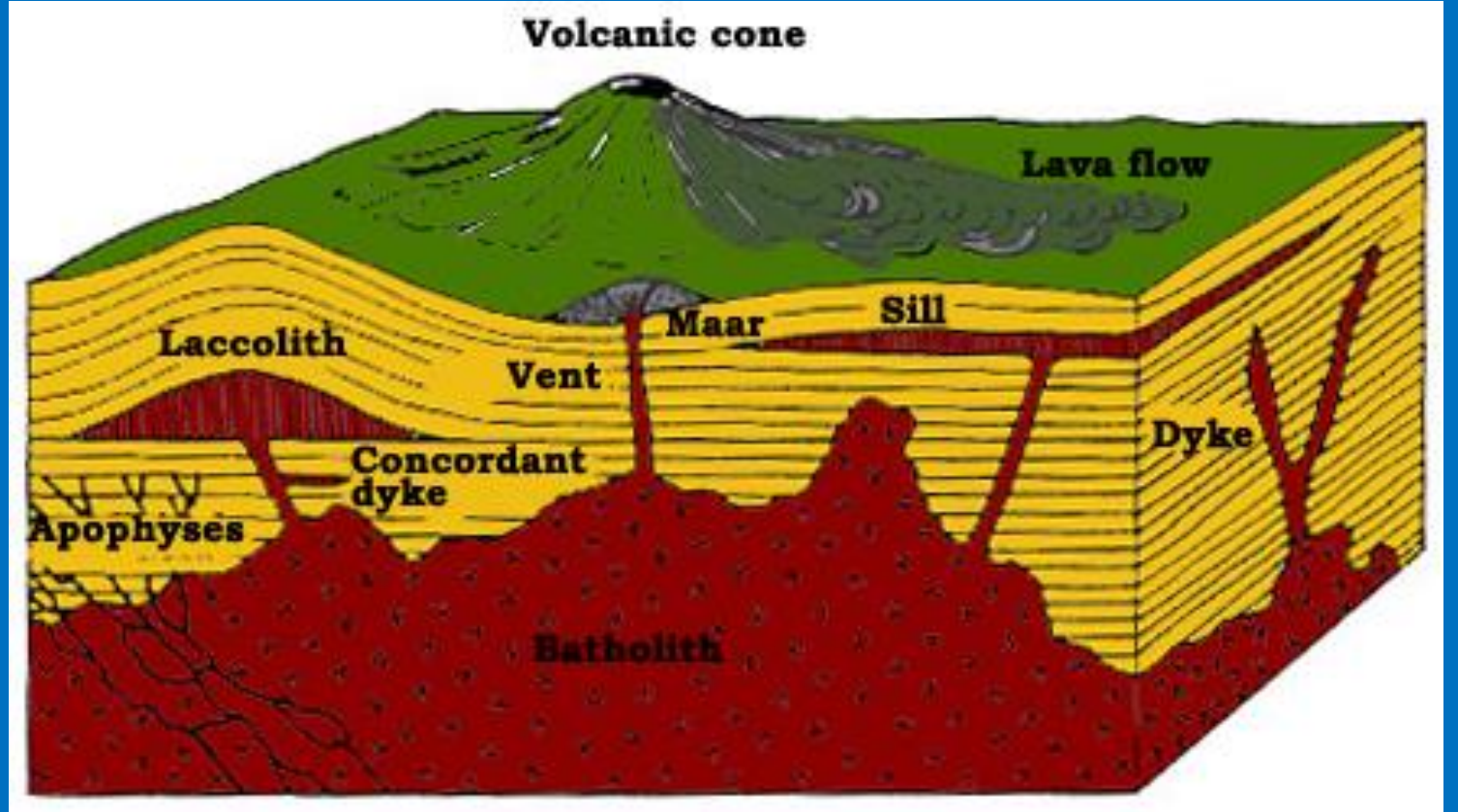
4-Doğu Karadeniz Bölümü

5-Güneydoğu Anadolu'nun orta kesimi

6-Doğu Anadolu (güney hariç)

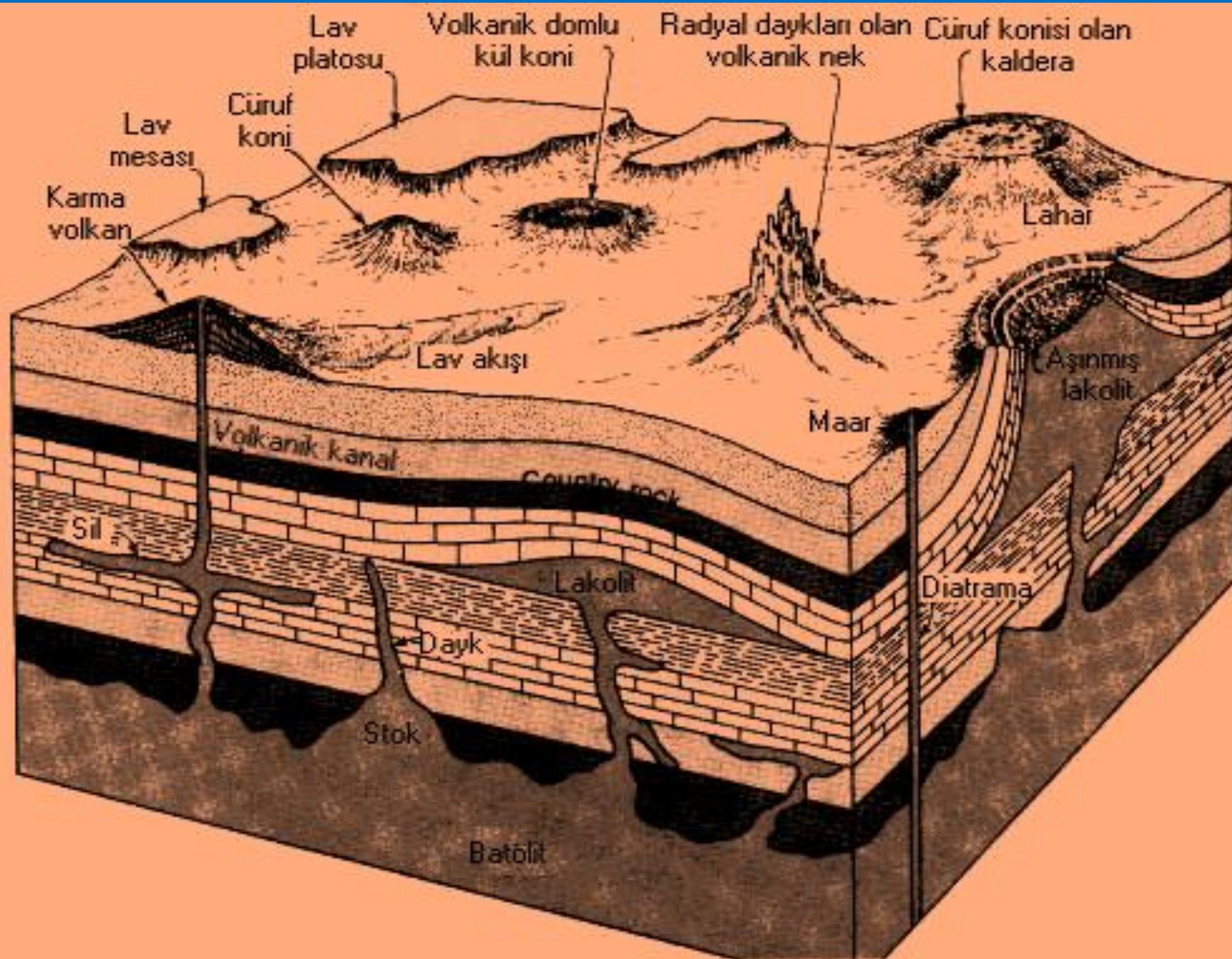
Volkanik faaliyetler sonucunda yeryüzüne çıkan lavların oluşturduğu yer şekillerine volkan topografyası denir.

Volkanik dağ, koni, krater, Kaldera, maar, peribacası ve dayk gibi şekiller Türkiye'de, volkan topografyasının olduğu yerlerde görülmektedir.

Volkanik materyalin oluşturduğu başlıca yer Şekilleri

- Akıcı lavların yayılmasıyla oluşan volkanik platolar
- Volkanik tũflerin birikimiyle oluşan volkanik platolar
- Asit karakterli lavların oluşturduğu volkan konileri
- Bazik karakterli lavların oluşturduğu dağlar
- Kũçük lav ve kũl konileri
- Tũf ve tũf ara tabakalı volkanik kayaçların oluşturduğu platolar
- Volkanik patlama çukurlukları ve volkanik gũller

Akıcı (bazik) lavların yayılması sonucu oluşan volkanik şekiller

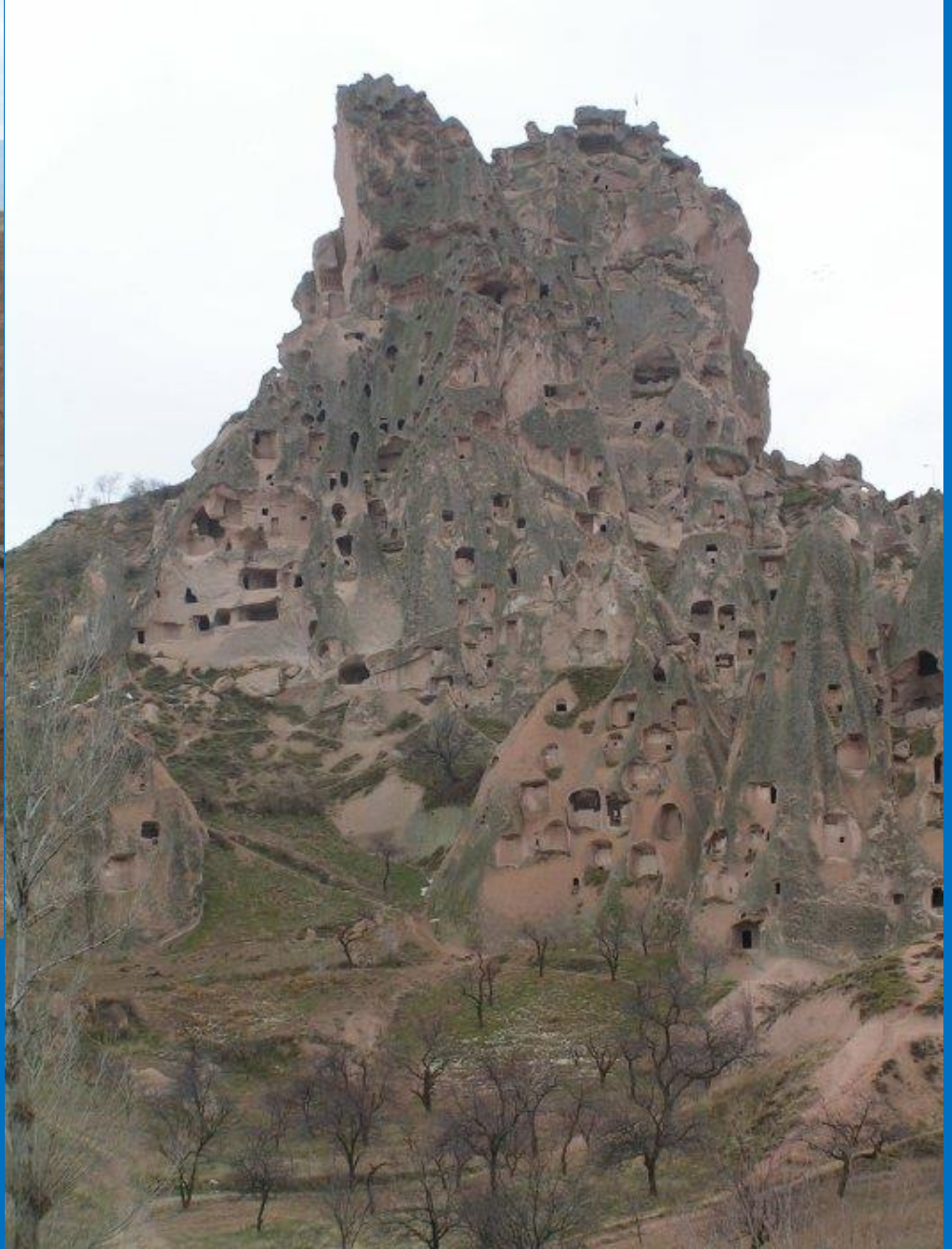
Kars Platosu

Volkanik tüflerin yaygın olarak birikmesi sonucu oluşan platolar

Ürgüp-Göreme

Asidik lavların oluşturduğu volkanik arazi ve volkan konileri

Koroğlu dağları (Bolu)

Van Gölü kuzeyindeki volkan konileri

Nemrut Dağı ve Kalderası

Süphan Dağı

Büyük ve Küçük Ağı

Tendürek Dağı

Tuz Gölü'nün doğu, güneydoğu ve güneyindeki volkan konileri

Hasan Dağı

Bazik karakterli lavların oluşturduğu volkanik dağlar

KARACADAğ

Küçük lav ve kül konileri

- Nevşehir-Konya-Manisa/Kula çevresi volkanik şekilleri

Tüflerin ve tüflü tabakaların oluşturduğu platolar

- Van gölü kuzeyi ve batısındaki volkanik platolar
- Nevşehir ve Kayseri çevresindeki platolar

Volkanik patlama çukurları ve volkanik göller

Acıgöl ve Meke Karapınar-Konya

